

Samsøtur 24. maj – 26. maj 2013

NaturSydVest

Indledning

Denne rapport indeholder en kort sammenfatning af turen med NaturSydVest til Samsø den 24. – 26. maj 2013. Vi var i alt 11 deltagere på turen, som var indkvarteret i en gammel smedje i Brundby, venligst udlånt af Jørgen Thorstensen.

En stor tak til Jørgen og Hans for lån af hus og et godt sammensat program (inkl. aftenspisning!) samt for at sørge for godt vejr ☺.

Programmet:

Fredag den 24. maj: Tranemosen og Brattingsborg Skov.

Lørdag den 25. maj: Stauns Fjord v. Besser Rev, Ballebjerg, Kragemosen og Nordby Bakker.

Søndag den 26. maj: Gåtur ved Stauns Fjord.

Billederne er taget af Anne Grete Meander, Niels Schultz og Inge Nagstrup.

Inge Nagstrup, den 31. juli 2013.

Jørgen byder velkommen med en lækker chokoladecake.

Tranemosen den 24. maj 2013

I søen yngler gråstrubet lappedykker, og den blev også set på turen. Desuden yngler diverse andefugle i søen og småfugle i rørskovene.

Tranekær Mose – billede fra www.samsofugle.dk

Brattingsborg Skov den 24. maj 2013

På den sydlige del af Samsø findes en 250 ha stor skov, der hører til Brattingsborg Gods. Skoven består overvejende af løvtræer med dominans af eg, bøg, ask og ahorn. Vi gik en tur i skoven og kom ud til stranden.

Planter

Bingelurt
Ramsløg
Skovløg
Skovsyre
Enblomstret flitteraks
Stor fladstjerne
Stor konval
Storblomstret kodriver
Dansk ingefær
Viol sp.

Tidlig dværgbunke
Strand-bede
Gåsepotentil
Sand-star

Svampe

Aske-bæltekugle
Ildporesvamp
Skællet stilkporesvamp
Glimmerblækhat sp.

Fugle

Stor flagspætte
Mursejler
Landsvale
Digesvale
Ravn
Nattergal
Edderfugl

Gammelt egetræ i Brattingsborg Skov.

Aske-kuglebælte (sjælden)

Skættet stilkporesvamp

Stauns Fjord v. Besser Rev den 25. maj 2013

Stauns Fjord er et stenfyldt lavvandsområde, der gennemskæres af en dyb, snoet strømrende. Spredt i fjorden er der mange små græs- og trækledte holme, som offentligheden ikke har adgang til, da de er fredede og forbeholdt de mange ynglende fugle.

Nordøst for Besser ligger det 5 km lange oversøiske stenrev, der afgrænser Stauns Fjord mod øst og er et enestående fugleområde. I fuglenes yngleperiode er der adgang forbudt og vi kunne derfor ikke vandre ud på revet.

Af fugle så vi rørhøg, tornirsk, rødstjert og edderfugle på vandet.

Af planter så vi bl.a. strand-kål, strand-bede, tandfri vårsalat, læge-kokleare.

Besser Rev. Bemærk de mange strand-kål på revet.

Kystskrænten v. Ballebjerg den 25. maj 2013

Ballebjerg ligger i den nordlige del af Samsø – i Nordby Bakker - og er med sine 64 meter øens højeste punkt. Herfra kan man mod vest nyde udsigten over Tunø og videre til Aarhus i det fjerne. Efter have nydt madpakken og den storslåede udsigt, kiggede vi nærmere på kystskræntens og strandens plante- og dyreliv.

Planter

Blodrød storkenæb
Nikkende limurt
Knold-ranunkel
Kornet stenbræk
Bukkehorn
Strand-kål
Strandbede

Insekter og krybdyr

Mark-firben
Lille ildfugl
Okkergul randøje
Vej-randøje
Dværg-blåfugl

Gravidt mark-firben

Vej-randøje

Kragemosen den 25. maj 2013

Kragemosen ligger i Nordby Bakker for foden af Issehoved-bakkerne, helt ud til stranden. Mosen er en strandmose, som er afskåret fra havet dels af strandvolde, dels af et havdige. Tidligere blev Kragemosen afvandet hvert forår, idet vandet blev lukket ud gennem et rør i havdiget, så arealet kunne bruges til kreaturgræsning. Ved fredningen i 1980 blev afvandingen stoppet og mosen er nu en rørskovsmose. Vest for mosen ligger et lille vandhul og en eng.

Kragemosen set fra nord på Issehoved-bakkerne.

Planter

Maj-gøgeurt
Vand-mynte
Vandnavle
Bidende ranunkel
Enskættet sumpstrå
Blågrøn kogleaks
Svømmende vandaks

Fugle

Rørhøg
Gul vipstjert
Hvid vipstjert
Grå-gås
Grå-and
Stær
Blåmejse
Tornirsk

Nordby Bakker den 25. maj 2013

Det helt specielle landskab omkring Nordby Bakker er dannet under den sidste istid for 15. – 100.000 år siden. Det strækker sig fra Asmindør Hage i syd til Issehoved i nord og består af vældige bakker, afbrudt af dybe dale – de såkaldte skår.

Vi havde hyret Naturvejleder Bjarne Manstrup til at guide os en tur gennem den nordlige del af bakkerne. Det blev en meget spændende tur med fortælling om geologi, kultur- og naturhistorie.

En knold-ranunkel bliver nærstuderet.

Planter

Knold-ranunkel
Sand-frøstjerne
Nikkende limurt
Hulkravet kodriver
Alm. mælkeurt
Engelskgræs

Vår-star
Kornet stenbræk
Strandkål

Insekter

Månetorbist
Stor møggraver

Svampe

Halvkugleformet bredblad
Stor parykhat
Hjulblækhat sp.

I Nordby Bakker findes nogle sjældne biller, som lever i dyregødning. Månetorbisten blev regnet for uddød i DK, men blev genfundet i 2009 i området og den har hermed sit eneste kendte levested her. Stor møggraver er et andet sjældent møgdyr, som kun lever nogle få steder i landet.

En kokasse fanger opmærksomheden...

Inge går resolut i gang med at grave...

... en månetorbist frem!

Dagen før fandt Inge en stor mæggraver.

Landskab i Nordby Bakker.

Rævebakker den 25. maj 2013

Rævebakkerne består af et tørt strandoverdrev på gammel hævet havbund og den gamle kystskrænt. I området forløber et system af jorddiger, både på langs og på tværs. Digernes funktion og oprindelse er ikke klarlagt. Stedet er specielt kendt, fordi det huser en stor bestand af den sjældne orkidé, salep-gøgeurt.

Salep-gøgeurterne bliver beundret og fotograferet.

Langøre og Samsø Naturskole den 25. maj 2013

Efter at have fået et godt tip af Naturvejleder Bjarne Manstrup, tog en del af selskabet om aftenen på tur til Langøre ved Stauns Fjord for at se strand-tudse og grønbroget tudse.

I de oversvømmede strandenge var der et meget stort kor af strand-tudser, der var i fuld gang med parringen.

Ved Samsø Naturskole fandt vi grønbroget tudse under en sten.

Til slut et par stemningsbilleder fra turen:

